

prima instanță: V. Clima
(Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău)
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2ra-1858/17

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii : Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Consiliul municipal Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Roman Eșanu și Lilian Eșanu împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral teritorial Chișinău cu privire la recunoașterea valabilității actului juridic, constatarea acceptării succesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate asupra apartamentului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și menținută hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 09 noiembrie 2016, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La data de 12 august 2016, Roman Eșanu și Lilian Eșanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral teritorial Chișinău cu privire la recunoașterea valabilității actului juridic, constatarea acceptării succesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate asupra apartamentului.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, ei sunt frați și împreună cu părinții Eșanu Ivan și Eșanu Zoia au locuit în odaia nr. XXXXX, acordată familiei, cu suprafața de 23,30 m.p., locativa de 18,90 m.p.

Relevă că, la 11 septembrie 2007 a decedat Eșanu Zoia, iar la 22 iulie 2015 a decedat Eșanu Ivan, iar răposații testamente nu au lăsat, astfel reclamanții după decesul părinților sunt unicii succesori de clasa I și pentru a intra în posesia patrimoniului succesoral au inițiat procedura de privatizare a locuinței, încât urmare a colectării actelor au stabilit că apartamentul a fost privatizat în timpul vieții mamei Zoia Eșanu, însă actul nu a fost definitivat pe motiv de neachitare a costului restant.

Menționează că, potrivit hotărîrii Comisiei de privatizare nr.266 din 12 noiembrie 1998 apartamentul a fost transmis în proprietate privată familiei Eșanu, compusă din 4 persoane - Ivan Eșanu, Zoia Eșanu, Roman Eșanu și Lilian Eșanu, cu achitarea a 50% din costul locuinței de 99,49 lei, valoare ce a fost achitată la data de 05 octombrie 2015, cînd se perfectau actele pentru privatizare, potrivit informației Întreprinderii de Stat „Cadastru” imobilul nu a fost înregistrat în drept de proprietate, după decesul Zoiei Eșanu, nu au depus declarație de acceptare a succesiunii, dar au acceptat-o prin intrarea în posesiune, locuind în apartament și achitînd impozitele.

Afirmă că, după decesul lui Ivan Eșanu, s-au adresat notarului pentru acceptarea succesiunii, dar s-a constatat lipsa înregistrării juridice a apartamentului, astfel că li s-a sugerat soluționarea judiciară a problemei.

Consideră că, au acceptat succesiunea și după decesul tatălui lor Eșanu Ivan, ulterior, s-au adresat Consiliului mun.Chișinău pentru finalizarea privatizării și încheierea actului juridic de vânzare-cumpărare, transmitere-primire, însă prin răspunsul nr.07-06/519 din 21 iulie 2016 li s-a refuzat, fiindu-le sugerată adresarea în instanța de judecată.

Cer Roman Eșanu și Lilian Eșanu constatarea deținerii în posesiune, folosință și dispoziție în drept de proprietate a bunului imobil - apartamentul nr. XXXXX de către Ivan Eșanu, Zinaida Eșanu, Lilian Eșanu, Roman Eșanu a cîte 1/4 cotă parte pentru fiecare, constatarea faptului acceptării în termen a succesiunii și locului ei de deschidere de către reclamantii Roman Eșanu și Lilian Eșanu, după decesul mamei Zoia Eșanu, decedată la 11 septembrie 2007 și tatăl Ivan Eșanu, decedat la 19 iulie 2015, cu ultimul domiciliu XXXXX, recunoașterea după reclamantii Roman Eșanu și Lilian Eșanu dreptul de succesiune legală în privința patrimoniului succesoral (1/2 cotă parte din apartamentul nr.XXXXX), rămas după decesul părinților.

Pe parcursul examinării cauzei, în ședința de judecată din 09 noiembrie 2016, reprezentanta reclamantilor, avocata Ala Ungureanu, a depus o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat recunoașterea valabilității actului juridic de vîzare-cumpărare, transmitere-primire în proprietate reclamantilor și părinților acestora, Roman Eșanu, Lilian Eșanu, Ivan Eșanu, Zinaida Eșanu a apartamentului litigios în baza hotărîrii Comisiei de privatizare a fondului de locuințe a Consiliului municipal Chișinău nr. 266 din 12 noiembrie 1998, recunoașterea după Roman Eșanu, Lilian Eșanu a dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. XXXXX și ca hotărîrea judecătorească să fie pusă la baza înregistrării dreptului de proprietate al reclamantilor Roman Eșanu și Lilian Eșanu asupra apartamentului sus-indicat.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău din 09 noiembrie 2016 acțiunea a fost admisă. A fost recunoscută valabilitatea actului juridic de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a apartamentului nr. XXXXX, numărul cadastral XXXXX, în proprietate privată lui Eșanu Ivan, Eșanu Zinaida, Eșanu Lilian și Eșanu Roman, în baza hotărîrii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locativ a Consiliului municipal Chișinău nr. 266 din 12 noiembrie 1998. A fost recunoscut după Eșanu Lilian și Eșanu Roman dreptul de proprietate asupra

apartamentului nr. XXXXX, numărul cadastral XXXXX, dobândit inclusiv în ordinea succesiunii legale, prin intrare de fapt în posesie, urmare a decesului Zinaidei Eșanu și Eșanu Ivan. Prezenta hotărâre servește temeiul înregistrării drepturilor patrimoniale ale lui Eșanu Lilian și Eșanu Roman asupra apartamentului XXXXX, numărul cadastral XXXXX, în Registrul bunurilor imobile.

La data de 09 decembrie 2016, Consiliul municipal Chișinău a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând repunerea în termenul de atac, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 a fost respins apelul declarat de către Consiliul mun. Chișinău și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 199, 200, 213, 320, 1444, 1499, 1500, 1516 Codul civil și art. 11 din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10 martie 1993 stabilind că intimații -reclamanți Roman Eșanu și Lilian Eșanu sunt succesori legali de clasa I al defuncțiilor Eșanu Ivan și Eșanu Zinaida, precum și că intimații de fapt au acceptat succesiunea după decesul părinților lor prin intrarea în posesie a averii succesore, locuind în apartamentul litigios, și prin urmare, se poate constata dobândit dreptul de proprietate al lor asupra apartamentului în ordinea succesiunii legale, cu intabularea definitivă a în Registrul bunurilor imobile a dreptului patrimonial de proprietate.

Astfel, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a fost de acord cu hotărârea primei instanțe prin care s-a recunoscut valabilitatea actului juridic de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a apartamentului nr. XXXXX, în proprietatea privată a lui Roman Eșanu și Lilian Eșanu în baza hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe a Consiliului mun. Chișinău nr. 226 din 12 noiembrie 1998 și s-a recunoscut după Roman Eșanu și Lilian Eșanu dreptul de proprietate asupra apartamentului menționat, dobândit inclusiv în ordinea succesiunii legale, prin intrare de fapt în posesie, urmare a decesului Zinaidei Eșanu și Ivan Eșanu.

La data de 17 august 2017, Consiliul mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului, Consiliul mun. Chișinău a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea.

Menționează că, în rezultatul verificării bazei de date din cadrul Sistemului Informațional „Privatizarea locuințelor”, s-a stabilit că Comisia de privatizare a fondului locativ din mun. Chișinău la data de 12 noiembrie 1998 a adoptat hotărârea nr. 266 prin care a dispus transmiterea în proprietate privată a apartamentului nr. XXXXX, pe numele: Eșanu Ivan, Eșanu Z., Eșanu L. și Eșanu R., cu achitarea 50% din costul locuinței.

Iar, conform prevederilor art. 2 al Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10.03.1993, privatizarea fondului de locuințe se efectuează pe baza liberului consimțământ, respectându-se principiile echității sociale și protecției sociale a cetățenilor.

În acest sens, persoanele care doresc să privatizeze apartamentul depun cereri scrise la organele abilitate, prin care își exprimă acordul de a dobândi în proprietate privată locuința de stat.

Respectiv, cet. Eșanu Ivan și-a exprimat acordul de voință de a dobândi dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. XXXXX. Avînd în vedere că cet. Eșanu Zoia a decedat la data de 11.09.2007 și respectiv Eșanu Ivan la data de 19.07.2015, iar hotărârea comisiei de privatizare nr. 266 a fost adoptată la data de 12.11.1998, și acest caz nu cade sub incidența art. 11 alin. (6) al Legii privatizării fondului de locuințe, și în cazul cînd Comisia decide pozitiv privatizarea locuinței și în cazul cînd unul din membrii familiei a decedat în decursul examinării documentelor, deoarece decesul nu a avut loc în decursul examinării documentelor prezentate pentru privatizare, litigiul dat urmează a fi soluționat pe cale judiciară, în conformitate cu prevederile art. 27 al Legii privatizării fondului de locuințe.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din actele pricinii rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău este emisă la 18 mai 2017. Curtea de Apel Chișinău a expediat părților pentru cunoștință decizia motivată la 19 iunie 2017. Iar la actele cauzei nu se găsește confirmarea de recepționare a deciziei motivate de către recurent, și prin urmare recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău la 17 august 2017 se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Consiliul mun. Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Este neîntemeiat și nu poate fi reținut argumentul invocat în recurs precum că, instanța de apel a emis o decizie contrar circumstanțelor pricinii și cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se axează asupra fondului cauzei, referindu-se la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Consiliul mun. Chișinău ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru